

Program
Uczenie się
przez całe życie

EHISTO

Przecięcie szlaków historycznych Europy służące
edukacji międzykulturowej i medialnej

LLP-Comenius-Project
listopad 2012 – październik 2014

Podręcznik doskonalenia zawodowego nauczycieli

Rezultat 8.3

Program
Uczenie się
przez całe życie

Ten projekt został zrealizowany przy wsparciu finansowym Komisji Europejskiej. Projekt lub publikacja odzwierciedlają jedynie stanowisko ich autora i Komisja Europejska nie ponosi odpowiedzialności za umieszczoną w nich zawartość merytoryczną.

Wersja Nr	Autor, instytucja	Data/Ostatnia aktualizacja
<i>1.0</i>	<i>Valentina Zangrando, USAL (lider WP5)</i>	<i>20/11/2013</i>
<i>2.0</i>	<i>Valentina Zangrando, USAL (lider WP5)</i>	<i>28/01/2014</i>
<i>3</i>	<i>Dr. Thomas Nygren, Dalarna (leader WP8)</i>	<i>10/05/2014</i>

Spis treści

Wprowadzenie: Popularne czasopisma historyczne w perspektywie transnarodowej – wkład mediów w edukację międzykulturową.....	3
Podręcznik doskonalenia zawodowego nauczycieli.....	6
CZĘŚĆ 1. Wprowadzenie do EHISTO	8
1.1. Wykorzystanie popularnych czasopism historycznych do nauki w klasie.....	8
1.2. Dwa sugerowane „przecinające się szlaki historyczne” w Europie to: Kolumb i „odkrycie Nowego Świata” oraz „wybuch” pierwszej wojny światowej.	10
Ramy analityczne pracy z popularnymi czasopismami historycznymi	10
Materiały edukacyjne EHISTO https://media.sodis.de/ehisto/en/index.html	11
Międzynarodowe porównanie: Kolumb oraz I wojna światowa w artykułach popularnonaukowych.....	12
1.3 Struktura materiałów EHISTO on-line	13
CZĘŚĆ 2. Projekt szkolenia zawodowego nauczycieli.....	Fehler! Textmarke nicht definiert.
2.1 Ramy szkolenia zawodowego dla nauczycieli EHISTO.....	15
2.2 Moduł główny (dwa dni kursu).....	16
Załączniki nr 1	20

Wprowadzenie: Popularne czasopisma historyczne w perspektywie transnarodowej – wkład mediów w edukację międzykulturową.

Aktywne obywatelstwo europejskie musi być budowane w oparciu o powszechną świadomość wspólnego dziedzictwa europejskiego oraz o wspólne wartości, a także szacunek do odmienności, może w tym pomóc zintegrowanie różnych doświadczeń narodowych. Szkolenie dla przyszłych nauczycieli historii musi tu odegrać kluczową rolę, ponieważ w całej Europie podejście do kwestii historycznych nadal opiera się o koncepcje narodowe. Na polu dydaktyki historii wpływ, jaki na postrzeganie przez uczniów historii wywierają pozaszkolne, komercyjne sposoby przedstawiania kwestii historycznych w środkach masowego przekazu, nie zyskał jeszcze odpowiedniego uznania pomimo, iż powszechnie wiadomo, że komercyjna historia publiczna w znaczący sposób wpływa na odbiorców-laików, oraz że szczególnie młodzi ludzie często nie posiadają jeszcze kompetencji niezbędnych do dokonania krytycznej oceny i odkodowania komunikatów zawartych w historii przedstawianej w środkach masowego przekazu. Dlatego odpowiednie połączenie coraz bardziej rozwijanych kompetencji międzykulturowych i krytycznego nastawienia względem mediów w kontekście obcowania z dziedzictwem europejskim musi dopiero nastąpić. Projekt EHISTO uważa, że powyższe wyzwanie nie może być już dłużej ignorowane.

EHISTO łączy kompetencje obywatelskie z kompetencjami międzykulturowymi oraz z krytycznym podejściem do mediów. W projekcie wykorzystano popularne czasopisma historyczne jako przykłady umożliwiające przedstawienie sposobu, w jaki historia jest prezentowana przez środki masowego przekazu z następujących powodów:

1. Czasopisma podlegają prawom komercji.
2. Reprezentują one medium, z którego korzystają uczniowie, jak i nauczyciele, uwzględniające wiele bardzo aktualnych tematów pozwalających na łatwe włączenie do programu nauczania (co jest związane z periodycznością czasopism). Ponadto, czasopisma prezentują medialność zgodną z programem nauczania (tekst, zdjęcia dokumentalne, grafiki) i są łatwo dostępne do wykorzystania w klasie.
3. Popularne czasopisma historyczne w Europie są – w przeciwieństwie do innych charakteryzujących się przeznaczeniem komercyjnym produktów medialnych (np. filmów, gier video i komiksów) – z jednej strony mocno nakierowane na rynki krajowe. Z drugiej strony, czasopisma publikowane w różnych krajach w wielu przypadkach zajmują się tymi samymi tematami (np. słynnymi postaciami; wydarzeniami mającymi wpływ na całą Europę, takimi jak wojny, zawarcie pokoju, rewolucje; zjawiska transnarodowe, np. migracje, wymiana kulturowa, religie, ruchy społeczne i polityczne).

Zajmowanie się wspólnymi dla Europy tematami w klasie może wzmocnić świadomość kulturową uczniów poprzez umożliwienie im odniesienia ich własnej lokalnej, regionalnej i narodowej percepcji historii do punktów widzenia funkcjonujących w innych krajach.

Z tego względu popularne czasopisma historyczne oferują najlepsze warunki dla transnarodowego, międzykulturowego i wielojęzycznego porównania narodowych koncepcji historii.

Zamiarem projektu EHISTO jest wykonanie istotnego kroku w kierunku zwiększenia krytycznego rozumienia dyskursu historycznego obecnego w komercyjnych środkach masowego przekazu i rozwijanie otwartego obywatelstwa europejskiego poprzez dostarczenie niezbędnych narzędzi do nauczania historii. Innowacyjny potencjał projektu EHISTO polega na ścisłym połączeniu świadomości różnorodności dziedzictwa europejskiego oraz, z jednej strony, kompetencji międzykulturowych i kompetencji analizy mediów zajmujących się historią, z drugiej strony, wykorzystania przy tym przykładu „Tematów historycznych wspólnych dla Europy” publikowanych w popularnych czasopismach historycznych. Wiąże się to z rozwijaniem „świadomości kulturowej” i „kompetencji społecznych i obywatelskich”, jak również „kompetencji międzykulturowych” jako kompetencji kluczowych dla wskazywania społecznych i historycznych podstaw, które tworzą społeczeństwa obywatelskie, a w przyszłości dla możliwości postrzegania tych społeczeństw z wielu perspektyw.

Celem projektu jest opracowanie pakietów szkoleniowych i materiałów dydaktycznych na podstawie artykułów z czasopism popularnonaukowych, a także ćwiczeń wymagających przestudiowania takich artykułów. Nacisk położony zostanie na aspekty historii objęte programem nauczania oraz obecne w czasopismach popularnych z krajów biorących udział w projekcie, o których powiedzieć można, że reprezentują „przekięcie szlaków historycznych w Europie”, dzięki czemu dodany zostanie element wielu perspektyw, interkulturowości i różnic między poszczególnymi nacjami w odbiorze opracowanych materiałów i pakietów do nauczania. Jednym z kryteriów powodzenia projektu jest fakt, że wpłynie on pozytywnie na odpowiedzialną postawę obywatelską Europejczyków. Celem projektu jest także wykształcenie u młodych ludzi umiejętności historycznych i krytycznych umożliwiających im zrozumienie sposobu, w jaki historia przedstawiana jest w mediach.

Należy również wspomnieć o zaleceniach Rady Europy dotyczących nauczania historii, które stanowią teoretyczne ramy, nadające strukturę materiałom i ćwiczeniom mogącym ułatwić wykształcenie umiejętności krytycznych, co stanowi jeden z głównych celów projektu. O zasadach tych pamiętano w czasie opracowywania ćwiczeń i materiałów w projekcie opartych na artykułach z czasopism historycznych. Dla celów niniejszego opracowania, skoncentrowano się na następujących aspektach przewodnika:

- na przeszłość spoglądać można z różnych perspektyw i różnie ją prezentować
- wydarzenia i postaci historyczne mogą być interpretowane w różny sposób
- naturalne dla relacji z przeszłości jest, że różnią się od siebie, z wielu powodów
- poglądy i opinie dotyczące przeszłości związane są z daną epoką i podlegają zmianom
- zdarzają się osoby i organizacje pragnące wykorzystać dane przedstawienie przeszłości dla własnych celów związanych z teraźniejszością

- zdarzenia z przeszłości często były wynikiem złożonej sytuacji, a nie prostym następstwem czegoś
- twierdzenia dotyczące przeszłości muszą być oparte na skrupulatnym wykorzystaniu dostępnych źródeł i istniejących procedur oceny prawdziwości tych źródeł
- nasza wiedza i zrozumienie przeszłości są często ograniczone; twierdzenia dotyczące przeszłości mogą być wypowiedane z różną dozą pewności czy zasadności
- praca historyków podlega zazwyczaj krytycznej ocenie innych historyków.

Podręcznik doskonalenia zawodowego nauczycieli

Niniejszy Podręcznik doskonalenia zawodowego nauczycieli jest jednym z produktów projektu EHISTO *Przekięcie szlaków historycznych Europy słuŹące edukacji międzynakulturowej i medialnej* (Del.8.3). Przeznaczony jest dla osób szkolących nauczycieli, zarówno na uczelniach, jak i w kolegiach, ale również dla nauczycieli szkół średnich zainteresowanych wprowadzeniem tematyki krytycznej analizy mediów i interkulturowości na lekcjach historii i poszukujących odpowiednich narzędzi dydaktycznych.

Podręcznik składa się z dwóch części:

- część 1 przybliŹa czytelnikowi główne produkty projektu, zarówno z punktu widzenia metodyki rozwijania kompetencji interkulturowych i krytycznej analizy mediów u uczniów, jak i z punktu widzenia materiałów dydaktycznych do wykorzystania w szkole średniej.
- część 2 proponuje schemat szkolenia zawodowego dla nauczycieli szkół średnich, zapewniając zarówno wstęp teoretyczny, jak i sugestie praktycznego wykorzystania modułu E-HISTO na lekcjach.

Struktura Podręcznika

<p>Część 1 Spis treści</p> <p>Wykorzystanie popularnych czasopism historycznych do nauki w klasie</p> <p>Dwa Przecinające się Europejskie Szlaki Historyczne: “Kolumb I odkrycie nowego świata” i “Wybuch I Wojny Światowej”</p> <p>Ramy analityczne do pracy z popularnymi czasopismami historycznymi</p> <p>Moduły EHISTO</p> <p>Struktura modułów EHISTO</p>	<p>Część 2 Spis treści</p> <p>Program szkolenia zawodowego nauczycieli EHISTO</p> <p>Cele</p> <p>Metodologia</p> <p>Ewaluacja szkolenia</p> <p>Główne szkolenie z modułów (2 dni)</p>	<p>Dodatkowe materiały on-line</p> <p>1. Wykorzystanie popularnych czasopism historycznych do nauki w klasie :</p> <p>- Nauczanie historii w szkołach średnich w krajach partnerskich: streszczenie programu nauczania http://www.european-crossroads.de/outcomes/baselinstudy/history-curricula/;</p> <p>- Krytyczna analiza mediów w szkole: obecna sytuacja i działania podejmowane przez nauczycieli http://www.european-crossroads.de/outcomes/baselinstudy/history-teachers-view/.</p> <p>- Ramy analityczne dla pracy z popularnymi czasopismami historycznymi http://www.european-crossroads.de/outcomes/baselinstudy/analytical-framework</p> <p>2. Dwa Przecinające się Europejskie Szlaki Historyczne</p> <p>- Moduły EHISTO: http://media.sodis.de/ehisto/en/index.html</p>
---	---	---

Część 1. Wprowadzenie do EHISTO

1.1. Wykorzystanie popularnych magazynów historycznych do nauki w klasie

Najważniejszą dla projektu kwestią było poznanie popularnych czasopism historycznych w krajach partnerskich, programów nauczania, podręczników i sposobów wykorzystywania czasopism historycznych do nauczania historii (patrz: Badanie wyjściowe EHISTO: <http://www.european-crossroads.de/outcomes/baselinstudy/>). Oto pomysły na potencjalne sposoby wykorzystania tych czasopism, aby polepszyć jakość nauczania historii:

- Wiele czasopism dostępnych jest także w wersji elektronicznej – proponowane są tam pokrewne tematycznie strony internetowe, podcasty, blogi- byłoby dobrze, gdyby uczniowie zainteresowali się tymi dodatkami, szczególnie blogami i aby zamieszczali swoje komentarze do artykułów i angażowali się w dyskusje dotyczące kontrowersji w nich zawartych.
- Popularne czasopisma historyczne mają swoje wady i słabe strony. Ale z punktu widzenia krytycznej analizy jest to raczej korzyść niż problem.
- Takie zagadnienia jak nacjonalistyczne podejście lub popieranie nacjonalistycznych (klasowych czy seksistowskich) uprzedzeń mogą stać się przedmiotem krytycznej oceny w klasie.
- Znaleźć można artykuły łączące konkretne wydarzenia z przeszłości z dzisiejszymi problemami i kontrowersjami, dzięki czemu uczniowie przestają postrzegać historię, jako naukę zajmującą się rzeczami dawno minionymi i bez znaczenia w dzisiejszych czasach.
- Poszukajmy artykułów „polemicznych”, bazujących na prostej polaryzacji i nadmierne upraszczających zagadnienia historyczne, a następnie znajdziemy inne artykuły, dzięki którym uczniowie zdadzą sobie sprawę z faktu, że taka polaryzacja i nadmierne upraszczanie nie zawsze są korzystne.
- Dobrze jest poszukać artykułów pokazujących, obecne wykorzystywanie historii przez różne osoby w nieetyczny sposób.
- Należy zwrócić uwagę na różnice między historią nauczaną w szkole, historią znaną powszechnie i historią z czasopism historycznych. Należy uświadomić uczniom ogrom wiedzy historycznej jaka nie jest uwzględniana w tych czasopismach .
- Uczniowie mogą spojrzeć na czasopisma historyczne szerzej, jako na wytwory naszej kultury, i zwrócić uwagę na ich znaczenie.
- Jest to okazja, by rozwijać wśród uczniów zrozumienie znaczenia pochodzenia materiałów i odnośników (czasopisma popularne często nie cytują źródeł).
- Okazja do rozwijania zrozumienia przez uczniów tymczasowej, prowizorycznej i zmiennej natury wiedzy historycznej (w jakim stopniu czasopisma wskazują na wątpliwości i niepewność związane z konkluzjami i odkryciami, czy prezentują alternatywne możliwości?)
- Omówienie i zrozumienie postępującego obecnie w społeczeństwie nacisku na obraz, a nie tekst – wykorzystanie ilustracji – jako źródeł, czy głównie jako ozdóbek?
- Czasopisma historyczne mogą być wykorzystane w nauczaniu języków (zintegrowane nauczanie językowo-przedmiotowe, CLIL)
- Porównanie wszystkich „za” i „przeciw” różnych czasopism historycznych: czy jedno z nich są lepsze od innych? Co decyduje o tym, że czasopismo historyczne jest dobre lub

- kiepskie? Czy jest to uzależnione od odbiorców?
- Uczniowie przeciwczą krytykowanie artykułów z czasopism pod względem ich jakości i rzetelności, przemyśla/przedyskutują rzetelność artykułów z czasopism w porównaniu z innymi ogólnodostępnymi źródłami historycznymi – gazetami, filmami, telewizją, Internetem.
 - Nie należy zapominać o potencjalnym motywującym znaczeniu czasopism historycznych.

1.2. Dwa „przecinające się szlaki historyczne” w Europie to: Kolumb i „odkrycie Nowego Świata” oraz „wybuch” pierwszej wojny światowej.

„Odkrycia” Kolumba I początek I Wojny Światowej są dwoma tematami, które mogą reprezentować „przekięcie europejskich szlaków historycznych”, są one obecne zarówno w programach nauczania historii, jaki i w tzw. „historii popularnej” istniejącej również poza murami szkoły: w telewizji, internecie, codziennych gazetach i czasopismach. Oba wydarzenia są uwzględnione w programach nauczania historii we wszystkich krajach partnerskich (prawdopodobnie również w innych krajach europejskich), jak również często są poruszane przez popularne czasopisma historyczne.

1.2.1. Ramy analityczne pracy z popularnymi czasopismami historycznymi

Każdy artykuł z czasopism historycznych został opracowany przy uŹyciu ram analitycznych I potem zamieszczony w modułach pod nazwą „materiały dodatkowe”. Zobacz:

https://media.sodis.de/ehisto/wwI/de/en/additional_material_world_war_one.html
https://media.sodis.de/ehisto/columbus/de/en/additional_material_columbus.html

Akapity analizowanych tekstów z czasopism historycznych podzielone zostały na następujące podgrupy:

1. Analiza okładki
2. Analiza spisu treści
3. Analiza przedmowy redaktora naczelnego
4. Analiza ilustracji zamieszczonych na początku artykułu podstawowego (jeśli taki jest)
5. Analiza artykułu redakcyjnego dotyczącego tematu
6. Obraz własny czasopism

Dla każdej sekcji opracowano tabelę z kompletnym zestawem pytań: <http://www.european-crossroads.de/outcomes/baselinestudy/analytical-framework>.

Pytania te dotyczą przede wszystkim jakości przedstawień historii w czasopismach w odniesieniu do zamierzonego, świadomego nauczania historii, mającego rozwijać umiejętności krytycznej analizy. Podstawowymi pytaniami w tym zakresie są na przykład:

W jaki sposób historia prezentowana w magazynach różni się od historii przedstawionej w podręczniku szkolnym?

Czy historia prezentowana jest z kilku perspektyw?

Czy możliwe jest rozpoznanie różnych perspektyw i punktów widzenia dotyczących przedstawionej tematyki?

Czy wyjaśnione zostało, że historia podatna jest na zmiany i uzależniona od czasów, w których jest interpretowana?

Czy czasopisma historyczne podają kilka interpretacji wydarzeń historycznych?

Czy historia przedstawiana jest w sposób jedno- czy wieloprzyczynowy?

Czy interpretacja oparta jest o źródło?

Czy czasopisma historyczne starają się wyglądać na naukowe (akademicki wygląd jako strategia marketingowa?) Jeżeli tak, jakie cechy świadczyć mają o ich naukowości? Jakie środki podejmowane są, aby przyciągnąć czytelników?

1.2.2. Materiały edukacyjne EHISTO <https://media.sodis.de/ehisto/en/index.html>

W efekcie wyboru powyższych dwóch przecinających się szlaków Europy oraz analizy artykułów z czasopism powstał zestaw 5 materiałów edukacyjnych dotyczących wybuchu I wojny światowej, 5 materiałów edukacyjnych dotyczących Kolumba, w każdym przypadku punktem wyjścia jest perspektywa narodowa 5 różnych krajów. Materiały są dostępne w 5 językach. Dodatkowo powstały dwa moduły o z uwzględnieniem perspektywy wielonarodowej (dostępne również w 5 językach) i jeden tylko w języku angielskim na temat Imperium Brytyjskiego. Na stronie głównej znajduje się lista modułów.

Moduły narodowe znajdują się pod następującymi linkami:

„Wybuch” pierwszej wojny światowej

[Niemcy: Sposób przedstawiania rozpoczęcia I wojny światowej w popularnych magazynach historycznych](#)

[Anglia: Przyczyny wybuchu I wojny światowej.](#)

[Polska: I wojna światowa](#)

[Szwecja: Przyczyny pierwszej wojny światowej: Wybuch pierwszej wojny światowej w czasopiśmie popularnonaukowym o tematyce historycznej](#)

[Hiszpania: Wybuch I wojny światowej: przyczyny i twórcy ...](#)

Kolumb i „odkrycie Nowego Świata”

[Niemcy: Sposób przedstawienia Krzysztofa Kolumba w popularnych magazynach historycznych i porównanie z perspektywą angielską](#)

[Anglia: Krzysztof Kolumb z perspektywy brytyjskiej](#)

[Polska: Krzysztof Kolumb](#)

[Szwecja: Kolumb jako popularna postać historyczna. Obraz Kolumba w popularnych magazynach historycznych](#)

[Hiszpania: Tajemnicze pochodzenie Kolumba](#)

Imperium

[Anglia: Imperium](#)

Moduły o perspektywie wielonarodowej znajdują się pod następującymi linkami:

[Międzynarodowe porównanie: Pierwsza wojna światowa w popularnych czasopismach historycznych](#)

[Międzynarodowe porównanie: Kolumb w popularnych czasopismach historycznych](#)

1.2.3 Struktura materiałów E-Histo online

Na każdej stronie EHISTO możesz dokonać wyboru języka poprzez kliknięcie na flagę znajdującą się u góry strony. Można również skorzystać z porad dla nauczyciela, poprzez kliknięcie na słowo „Nauczyciel” – jeśli ta opcja nie jest aktywna, domyślnie używany jest interface ucznia.

The screenshot shows the EHISTO website interface. At the top, there is a navigation bar with 'Home | Overview', 'Teacher | Student', and 'Legal Note'. The main title is 'The "outbreak" of World War One'. Below the title, there are four tabs: 'Overview', 'National Perspectives', 'Critical Media Analysis', and 'International Comparison'. The 'Overview' tab is selected. Below the tabs, there is a section titled 'The "outbreak" of World War One in German and Swedish history magazines' and 'The way of presenting the beginning of World War One in popular history magazines'. The author is listed as 'Miriam Hannig, University of Augsburg'. There is a 'Basic Information' section with the text: 'The unit shown deals with the start of World War One and its representation in mainly German and Swedish popular history magazines, which are exemplary introduced in the following. The focus lies on pictures to be used for illustrating the'.

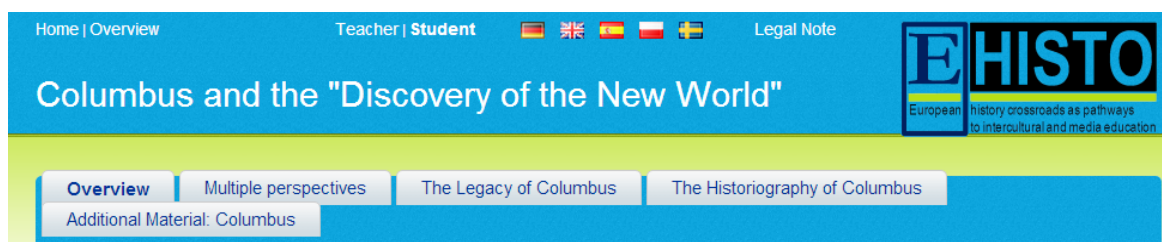
Obraz .1 Przykład strony początkowej dla materiału niemieckiego dotyczącego wybuchu I Wojny Światowej.

Wszystkie materiały narodowe on-line zaczynają się taką stroną początkową i prezentują krótkie wprowadzenie jak dany temat jest nauczany w danym kraju.. Każdy materiał dydaktyczny jest dostępny pod aktywnym linkiem na górze następujących stron:

- Wprowadzenie: krótki przegląd informacji jak dany temat jest obecny w programie nauczania historii i podręcznikach. Informacje te mogą mieć wpływ na zrozumienie jak ten temat jest prezentowany w nauczaniu historii w danym kraju
- Perspektywa Narodowa: zawiera pytania utworzone w taki sposób aby odzwierciedlały one narodowy punkt widzenia na dany temat
- Analiza Krytyczna Mediów: zawiera pytania, które mają stymulować krytyczne myślenie na temat wybranego artykułu w odniesieniu do jego treści i cech właściwych mediom
- Porównanie Międzynarodowe: pytania opracowane do porównania tego samego tematu w 2 różnych krajach w kontekście postrzegania historii i wykorzystywania mediów

- Dodatkowe Materiały: wszystkie materiały z 5 krajów, które mają umożliwić dowolne porównanie okładek, artykułów lub zdjęć przez nauczycieli i/lub uczniów

Moduły o charakterze międzynarodowym rozpoczynają się od bardziej ogólnego wprowadzenia do danego tematu z punktu kultury popularnej. Międzynarodowe moduł poświęcony Kolumbowi proponuje uczniom następujące zadania : (1) spojrzenie na Kolumba z kilku punktów widzenia, nie tylko i wyłącznie krytycznych; (2) podniesienie kwestii dziedzictwa Kolumba , i (3) przyjrzenie się sporowi o miejsce urodzenia Kolumba i poznanie jego niejasnej historiografii.

Obraz 2: Struktura on-line międzynarodowego modułu poświęconego Kolumbowi

Moduł o charakterze międzynarodowym na temat wybuchu I Wojny Światowej również podkreśla możliwość spojrzenia na zagadnienie historyczne z kilku perspektyw. W tym module krytyczna analiza mediów koncentruje się na zagadnieniu wojny i jej wzajemnych powiązań z przeszłości, teraźniejszości i przyszłości. In this LO, media critical analysis is stimulated, as well as making the link between wars in the past, present and the future (świadomość historyczna).

Moduły EHISTO zostały stworzone za pomocą eXeLearning (<http://exelearning.org/>), darmowego programu do tworzenia takich modułów na różnych platformach internetowych. Każdy z modułów powstał w oparciu o identyczny szablon i jest dostępny w 5 językach (de/en/es/pl/se).

CZĘŚĆ 2. Projekt szkolenia zawodowego nauczycieli

Proponowane szkolenie zawodowe nauczycieli EHISTO powstało, aby pomóc nauczycielom w wykorzystaniu i przekształceniu produktów projektu w czasie codziennej praktyki dydaktycznej w klasie.

CZĘŚĆ 2 niniejszego Podręcznika przeznaczona jest w szczególności dla osób szkolących nauczycieli odpowiedzialnych za kształcenie zawodowe nauczycieli szkół średnich.

W tej sekcji zawarto wskazówki jak prowadzić takie szkolenie, przedstawiono wszystkie najważniejsze zagadnienia, które muszą zostać omówione, aby pomóc nauczycielom w wykorzystywaniu, a także tworzeniu własnych materiałów dydaktycznych do nauki historii uwzględniających krytyczną analizę przekazu medialnego i podejście interkulturowe.

Spis treści Ramowy program szkolenia zawodowego EHISTO dla nauczycieli Główny moduł (2 dni szkoleniowe)	Materiały dodatkowe Na stronie internetowej: EHISTO Baseline Study: http://www.european-crossroads.de/outcomes/baselinestudy/ Moduły EHISTO: https://media.sodis.de/ehisto/en/index.html Załącznik 1. Kwestionariusz ewaluacyjny
--	---

2.1 Ramy szkolenia zawodowego dla nauczycieli EHISTO

Na program szkolenia składają się propozycje wykładów, jak również sesja warsztatowa z nauczycielami, która powinna trwać 2 dni.

2.1.1 Cele

- Podniesienie kompetencji nauczycieli w zakresie analizy przekazu medialnego
- Prezentacja międzynarodowych aspektów „przecinających się szlaków historycznych” Europy i ich potencjału dydaktycznego
- Promocja wykorzystania i samodzielnego opracowywania elektronicznych treści do nauczania z uwzględnieniem perspektywy wielokulturowej
- Ocena wpływu krytycznej analizy mediów i porównania procesów historycznych w kontekście międzynarodowym dla poprawy kształcenia uczniów

2.1.2 Metodologia

Warunki korzystania: Uznanie warunków-Użycie niekomercyjne-Bez utworów zależnych 4.0 Międzynarodowe (CC BY-NC-ND 4.0). Cytaty: Valentina Zangrando/Antonio Miguel Seoane Pardo/Thomas Nygren: Arkusze ćwiczeniowe do modułu nauczania EHISTO w ramach szkoleń dla nauczycieli, 28.01.2014;
URL: <http://www.european-crossroads.de/outcomes/inserviceteachertraining/>

Szkolenie podzielone zostanie na tematyczne sesje przeznaczone na prezentację i dyskusję nad następującymi zagadnieniami:

- projekt E-Histo i jego produkty dydaktyczne
- krytyczna analiza mediów jako innowacja metodologiczna mająca poprawić sposób nauczania uczniów o procesach i wydarzeniach historycznych;
- wykorzystywanie i/lub tworzenie treści elektronicznych z uwzględnieniem krytycznej analizy mediów i kontekstu międzykulturowego,
- ewaluacji pracy z uczniami w klasie.

Główną treść szkolenia stanowią informacje przedstawione w niniejszym Podręczniku (Część 1), produkty projektu EHISTO (dostępne na stronie <http://www.european-crossroads.de>) oraz inne materiały dodatkowe dostarczane przez trenera, zależnie od konkretnych wymagań związanych z programem nauczania danego kraju czy innych specyficznych potrzeb. Zaleca się, aby szkoleniu towarzyszyło prowadzenie codziennego bloga przez trenera, dzięki temu nauczyciele uzyskają dostęp do wszystkich ćwiczeń, materiałów oraz rozwiązań niezbędnych do opracowania kursu szkoleniowego. Procedura ta umożliwi również dyskusje między nauczycielami, a także poddanie refleksji własnych doświadczeń związanych z tą metodologią, rozwiązaniami technicznymi i materiałami dydaktycznymi dostarczonymi na tym etapie szkolenia.

2.1.3 Ocena szkolenia

Szkolenie zostanie ocenione przy użyciu kwestionariuszy opracowanych w ramach projektu EHISTO. Dane uzyskane z kwestionariuszy pozwolą ocenić wpływ tego szkolenia na zastosowanie nowego podejścia do nauczania historii na poziomie szkoły średniej.

2.2 Moduł główny (dwa dni kursu)

Dzień 1

Wprowadzenie

Niniejsza sesja ma za zadanie zaprezentowanie szkolenia i jego metodologii. Na początku szkolenia rekomenduje się, aby instruktor uczulił uczestników, jaka wiedza i umiejętności są propagowane przez moduły on-line. (lista celów dydaktycznych znajduje się na stronie początkowej każdego modułu narodowego).

Najszybszym sposobem, aby zacząć, jest pokazanie kilku okładek czasopism historycznych, aby rozpocząć dyskusję na temat, jak historia jest prezentowana w tych czasopismach i w jaki sposób można to wykorzystać na lekcjach historii w klasie. (To wskaże jak kultura popularna odnosi się

do na przykład: historii widzianej z męskiej perspektywy, dramatycznych wydarzeń, niezwykłych szczegółów, wspólnych problemów w historii publicznej i historiografii). Wskazanie tych problemów może uczynić uczniów bardziej krytycznymi wobec mediów. Jeśli większość lub wszyscy uczestnicy mają laptopy lub tablety, mogą wykonać zadanie pochodzące z niemieckiego modułu, polegające na porównaniu okładek i spisów treści (Pytanie 2 i 3)

https://media.sodis.de/ehisto/columbus/de/en/international_comparison_germany_england.html

Potencjalne wykorzystanie artykułów z popularnych czasopism w nauczaniu historii jest omówione w “History didactics’ views on the use of popular history magazines in history education” <http://www.european-crossroads.de/outcomes/baselinestudy/history-didactics-views/>

Ważne jest także uzyskanie informacji od uczestników, dotyczących ich stażu pracy, umiejętności teleinformatycznych, wykorzystania mediów w klasie oraz stopnia, w jakim nauczyciele uwzględniają podczas nauczania historii zagadnienia międzykulturowe i porównanie w kontekście międzynarodowym. Pomoże to trenerowi lepiej zaprezentować tematykę szkolenia (szacowany czas trwania: 30 minut).

Prezentacja projektu

Sesja ta poświęcona będzie prezentacji projektu EHISTO, jego produktów i aspektów metodologicznych (szacowany czas trwania: 45 minut).

Wykorzystanie materiałów dydaktycznych EHISTO (kompetencje nauczycieli w zakresie analizy mediów)

Celem sesji jest zaprezentowanie i omówienie wartości materiałów dydaktycznych EHISTO (<https://media.sodis.de/ehisto/en/index.html>) jako narzędzi rozwijających kompetencje krytycznej analizy mediów u uczniów.

Trener przedstawi różne materiały dydaktyczne, zaczynając od pochodzących z kraju, w którym uczą nauczyciele, a następnie zaprezentuje strukturę tych materiałów (dla nauczyciela/ucznia), podejścia dydaktyczne, ćwiczenia i propozycje oceny. W czasie prezentacji materiałów, zaleca się skupienie uwagi na zrozumieniu pojęcia krytycznej analizy mediów (~20 min.) Potem uczestnicy w małych grupach mogą wybrać kilka stron internetowych przydatnych do takiej analizy i przedyskutować ich potencjalne wykorzystanie w czasie lekcji (~20 min.). Potem znów cała grupa komentuje użyteczność zaprezentowanych materiałów i podsumowuje całość sesji (~30 min.)

Podejście międzykulturowe do historii nauczanej w szkole (międzynarodowe aspekty „przekroczenia szlaków historycznych” Europy i podejście dydaktyczne)

Trener zaprezentuje różne materiały dydaktyczne, rozpoczynając od pochodzących z kraju nauczycieli, a następnie poprosi nauczycieli o porównanie i omówienie różnic w „podejściu narodowym”, zanim przejdzie do prezentacji „porównań międzynarodowych” opracowanych w ramach projektu. Uczestnicy powinni używać mural.ly (www.mural.ly) w celu dodania conajmniej 2 stron internetowych, na których występuje porównanie 2 krajów i skomentowania ich. Oczywiście najpierw trener musi przygotować stronę na www.mural.ly, na której uczestnicy będą mogli dodawać strony i komentarze. Można to łatwo zrobić na stronie www.mural.ly wykorzystując sekcję „Create Mural”, a następnie dzieląc się nią przez „View Link”. Uczestnicy muszą się tylko zalogować do „mural’a” i skopiowanie adres internetowy. Na przykład można zobaczyć link https://media.sodis.de/ehisto/wwI/pl/en/transnational_comparison.html, i dodać komentarz wykorzystując „post its” (szacowany czas trwania: 75 minut). Aby podsumować pracę całej grupy, trener pokarze „Mural” na forum, odbędzie się dyskusja i omówienie komentarzy. (szacowany czas trwania: 15 minut).

Sesja ta poświęcona będzie także rozpoczęciu dyskusji dotyczącej sposobu przygotowania i opracowania przykładowej struktury dla tworzenia nowych materiałów z wykorzystaniem podanych rozwiązań metodycznych. Następnie, w oparciu o różne czasopisma dostarczone przez trenera, nauczyciele zostaną poproszeni o wybranie i opracowanie, w niewielkich grupach, projektu struktury treści nauczania dla tematu związanego z zagadnieniami, jakich uczą w szkole. Projekt ten stanowił będzie podstawę opracowania treści elektronicznych w drugim dniu sesji (szacowany czas trwania: 75 minut)

Konkluzje i opinie dotyczące dnia 1 (15’minut)

Dzień 2

Wykorzystanie materiałów dydaktycznych stworzonych przez nauczycieli (30’minut)

Drugi dzień rozpoczną uczestnicy od wcielenia się w rolę uczniów. Poczynając od międzynarodowego porównania Kolumba z kilku różnych perspektyw, https://media.sodis.de/ehisto/columbus/multinational_columbus/en/multiple_perspectives.html, uczestnicy powinni odpowiedzieć na pytanie 2 i 3 (~15 min.); będzie to stymulacja krytycznej analizy mediów. Po zakończeniu pracy, uczestnicy opowiadają swoje wrażenia (~5 min.)

Następnie, uczestnicy ciągle występują w roli uczniów. Będzie testowane uczenie się o wybuchu I Wojny Światowej. (Trener powinien przynieść kopie artykułów z Hiszpanii, Anglii, Szwecji i Niemiec, a także różnokolorowe mazaki). Zgodnie z instrukcjami ze strony „perspektywy międzynarodowe”, https://media.sodis.de/ehisto/wwI/multinational_wwI/en/multiple_perspectives.html uczestnicy powinni odpowiedzieć na pytanie 2-5. Poczynając od pytania 3 powinni być podzieleni na 3 grupy.

Podsumowanie wrażeń z ćwiczzenia (20 min.)

Wnioski z wykonania ćwiczzenia

W czasie ostatniej sesji, prezentacje rezultatów z poprzedniego ćwiczzenia posłużą do rozważań na temat, czego uczniowie mogą się nauczyć z wykonania powyższych ćwiczzenia, szczególnie w jaki sposób mogą zobaczyć kilka perspektyw dotyczących jednego tematu i jak zastosować umiejętność krytycznej analizy mediów do nauki? (30 min.)

Podsumowanie i informacja zwrotna dotycząca obu dni (30 min.)

Czy nauczyciele sądzą o wykorzystaniu zaprezentowanych materiałów w praktyce? Jakiej widzą ewentualne przeszkody? Wypełnienie kwestionariuszy ewaluacyjnych.

Załącznik 1

Kwestionariusz ewaluacyjny dla uczestników szkolenia z doskonalenia zawodowego (WP8)

I. INFORMACJE OGÓLNE		
1. Prosimy o podanie informacji o sobie		
a) Jestem doświadczonym nauczycielem historii (uczę dłużej niż lat).	Tak	Nie
b) Studiowałem/lam historię.	Tak	Nie
c) Używałem/lam czasopism historycznych na moich lekcjach już wcześniej.	Tak	Nie
d) Czytam popularne czasopisma historyczne.	Tak	Nie
e) My school (type and grades you teach):		
2. Prosimy o informację dotyczące szkolenia		
a) Daty		
b) Miejsce		
c) Które Moduły/Materiały były testowane?		
d) Na jakim aspekcie materiałów bardziej się Pan/Pani skoncentrował/ła – międzykulturowym czy krytycznej analizie mediów?		

e) Czy skoncentrował/ła się Pan/Pani na nauczaniu dwujęzycznym?	
---	--

II. OGÓLNA OCENA SZKOLENIA					
1. W jaki sposób będziesz używał/ła modułów/tekstów?					
a) Zadaptuję je do potrzeby nauczania w klasie	Tak		Nie		
b) Korzystam materiały EHISTO bez modyfikacji.	Tak		Nie		
2. Jak wykorzystał/a byś „materiały dodatkowe”?					
a) Nie użył/a bym ich	Tak		Nie		
b) Użył/a bym ich jako części Modułów.	Tak		Nie		
c) Użył/a bym ich do stworzenia nowych modułów i ćwiczeń na moje lekcje historii.	Tak		Nie		
3. Jak ocenił/a byś szkolenie jako całość?	Doskonale	Bardzo dobre	Dobre	Średnie	Nie dobre
4. Cele dydaktyczne szkolenia były dobrze zdefiniowane i zostały osiągnięte	Całkowicie się zgadzam	Zgadzam się	Częściowo się zgadzam	Nie zgadzam się	Całkowicie się nie zgadzam
5. W jakim stopniu jesteś usatysfakcjonowany/na z zawartości szkolenia?	Bardzo	Usatysfakcjonowany	Średnio	Nie bardzo usatysfakcjonowany	Wcale

6. W jakim stopniu jesteś usatysfakcjonowany/na z praktycznej organizacji szkolenia ?	Bardzo	Usatysfakcjonowany	Średnio	Nie bardzo usatysfakcjonowany	Wcale
---	--------	--------------------	---------	-------------------------------	-------

III. OCENA ZAWARTOŚCI SZKOLENIA					
1. Temat “Przekięcia szlaków historycznych Europy” i wykorzystywanie popularnych czasopisma historycznych są istotne dla nauczania historii, ponieważ:					
a) są elementem kultury historycznej, z którą uczniowie stykają się każdego dnia.	Całkowicie się zgadzam	Zgadzam się	Częściowo się zgadzam	Nie zgadzam się	Całkowicie się nie zgadzam
b) uczniowie potrzebują ponadnarodowego i europejskiego zrozumienia historii.	Całkowicie się zgadzam	Zgadzam się	Częściowo się zgadzam	Nie zgadzam się	Całkowicie się nie zgadzam
c) uczniowie potrzebują umiejętności krytycznego spojrzenia na media.	Całkowicie się zgadzam	Zgadzam się	Częściowo się zgadzam	Nie zgadzam się	Całkowicie się nie zgadzam
2. Szkolenie udoskonalilo moje umiejętności krytycznego myslenia jako nauczyciela historii.	Całkowicie się zgadzam	Zgadzam się	Częściowo się zgadzam	Nie zgadzam się	Całkowicie się nie zgadzam
3. Szkolenie wzbogaciło moją wiedzę o ponadnarodowych i europejskich aspektach historii.	Całkowicie się zgadzam	Zgadzam się	Częściowo się zgadzam	Nie zgadzam się	Całkowicie się nie zgadzam
4. Szkolenie ma jasno określa strukturę służącą nauczaniu historii .	Całkowicie się zgadzam	Zgadzam się	Częściowo się zgadzam	Nie zgadzam się	Całkowicie się nie zgadzam

Jeśli nie, prosimy wyjaśnić dlaczego:					
5. Które z poniższych elementów szkolenia były dla Ciebie najbardziej interesujące? (można dodać elementy, wg własnego uznania)					
a) Użycie popularnych czasopism historycznych jako materiału dydaktycznego dla nauczania historii i kultury historycznej.	Bardzo interesujące	Interesujące	Raczej interesujące	Nie bardzo interesujące	Nie interesujące
b) Międzykulturowe spojrzenie na historię podczas lekcji.	Bardzo interesujące	Interesujące	Raczej interesujące	Nie bardzo interesujące	Nie interesujące
c) Umiejętności krytycznego spojrzenia na media u uczniów podczas lekcji historii.	Bardzo interesujące	Interesujące	Raczej interesujące	Nie bardzo interesujące	Nie interesujące
d) Ponadnarodowe i europejskie elementy historii.	Bardzo interesujące	Interesujące	Raczej interesujące	Nie bardzo interesujące	Nie interesujące
6. Długość szkolenia była adekwatna do jego zawartości.	Całkowicie się zgadzam	Zgadzam się	Częściowo się zgadzam	Nie zgadzam się	Całkowicie się nie zgadzam
Jeśli nie, prosimy wyjaśnić dlaczego:					

IV. OCENA MATERIAŁÓW SZKOLENIOWYCH I PROWADZĄCEGO					
1. Do jakiego stopnia jesteś usatysfakcjonowany/na ogólnie z osoby prowadzącego?	Bardzo	Usatysfakcjonowany	Średnio	Nie bardzo usatysfakcjonowany	Wcale
2. Czy prowadzący był kompetentny, przekonywujący i dobrze przygotowany ?	Całkowicie się zgadzam	Zgadzam się	Częściowo się zgadzam	Nie zgadzam się	Całkowicie się nie zgadzam
3. Czy jesteś usatysfakcjonowany/na ogólnie z prowadzenia szkolenia?	Bardzo	Usatysfakcjonowany	Średnio	Nie bardzo usatysfakcjonowany	Wcale
4. EHISTO oferuje bezpłatnie dużo materiałów już przetłumaczonych na różne języki Czy uważasz, że jest to odpowiednia oferta dla nauczyciela historii?	Całkowicie się zgadzam	Zgadzam się	Częściowo się zgadzam	Nie zgadzam się	Całkowicie się nie zgadzam
5. Jak byś ocenił jakość modułów/tekstów E-Histo?	Doskonała	Bardzo dobra	Dobra	Średnia	Niska
Prosimy wyjaśnić dlaczego:					

V. TWOJE OPINIE I SUGESTIE					
1. Czy szkolenie było interesujące z zawodowego punktu widzenia?	Excellent	Very interesting	Interesting	Quite interesting	Not interesting
2. Czy szkolenie było adekwatne do Twoich zawodowych oczekiwań?	Very satisfied	Satisfied	Partly	Not very satisfied	Not at all satisfied
3. Co byś zmienił/ła, aby poprawić szkolenie EHISTO ?					
4. Czy będziesz używać materiałów EHISTO na swoich lekcjach historii ? Prosimy wyjaśnić dlaczego:					
5. Czy polecił/ła byś szkolenie EHISTO swoim kolegom jako wartościowe? Dlaczego?					
6. Końcowe uwagi:					

*EHISTO - Przekięcie szlaków historycznych Europy słuące edukacji międzykulturowej i medialnej
Ze wsparciem unijnego programu Uczenie się Przez Całe Życie.*

*Warunki korzystania: Uznanie warunków-Użycie niekomercyjne-Bez utworów zależnych 4.0 Międzynarodowe (CC BY-NC-ND 4.0). Cytaty: Valentina Zangrando/ Antonio Miguel Seoane Pardo/ Thomas Nygren: Arkusze ćwiczeniowe do modułu nauczania EHISTO w ramach szkoleń dla nauczycieli, 28.01.2014;
URL: <http://www.european-crossroads.de/outcomes/inserviceteachertraining/>*

